

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม การเมืองแบบธรรมาภิบาล ขอนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้สรุป อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศสถานักศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสถานักศึกษา
3. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม การเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 22,022 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 1,500 คน ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วย การสุ่มแบบ เจาะจง โดยมีสมาชิกแต่ละคนเป็นหน่วยการสุ่มที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปี ทุกคณะ ทุกวิทยาลัย และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ คือ ประชากรมีจำนวนเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5-10 % ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5

กลุ่มเป้าหมาย

สถานักศึกษา องค์กรนักศึกษ และสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการ ใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาในการดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมายเพื่อการเผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี
2. แบบประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศสถานักศึกษา

3. แบบสอบถามความคิดเห็นการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาออนไลน์
4. แบบสอบถามผู้ติดตั้งระบบสารสนเทศสถานักศึกษา
5. แบบสอบถามผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษา
6. การจัดประชุมกลุ่มย่อย
7. การวิพากษ์รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้แบบวิพากษ์ปลายเปิด

8. ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลระดับปฐมภูมิจากการประชุมกลุ่มย่อย ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา นักวิชาการศึกษา นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ผู้แทนนักศึกษา
2. เก็บรวบรวมข้อมูลระดับทุติยภูมิจากแบบสอบถามความเข้าใจ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบสอบถามความพึงพอใจแบบออนไลน์ แบบประเมินประสิทธิภาพ แบบวิพากษ์รูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และแบบประเมินความพึงพอใจประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศสถานักศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ และประเมินความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาจากแบบสอบถามออนไลน์ โดยวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert, อ้างถึงใน พวงรัตน์, ทวีรัตน์, 2543) ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาแปลความหมายตามค่าระดับของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

4.50-5.00	แปลความหมายว่า	มากที่สุด
3.50-4.49	แปลความหมายว่า	มาก
2.50-3.49	แปลความหมายว่า	ปานกลาง
1.50-2.49	แปลความหมายว่า	น้อย
1.00-1.49	แปลความหมายว่า	น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สรุปได้ ดังนี้

1. เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.53 เพศชาย ร้อยละ 36.47 อยู่ในช่วงอายุ 18-23 ปี ร้อยละ 92.25 รองลงมาคือช่วงอายุ มากกว่า 23 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 4.46 และช่วงอายุ น้อยกว่า 18 ปี ร้อยละ 3.29 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 47.69 รองลงมาคือชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 24.39 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 14.68 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 13.11 และชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 0.12 ตามลำดับ เป็นนักศึกษา คณะครุศาสตร์ ร้อยละ 39.42 รองลงมาคือคณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 19.71 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 17.25 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 16.69 และคณะเทคโนโลยีการเกษตร ร้อยละ 6.94 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 32.74 รองลงมาคือเข้าร่วมกิจกรรมของสโมสรนักศึกษา ร้อยละ 29.63 เข้าร่วมกิจกรรมขององค์การนักศึกษา ร้อยละ 18.40 เข้าร่วมกิจกรรมของสภานักศึกษา ร้อยละ 12.58 เข้าร่วมทุกกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 4.78 ตามลำดับ และเข้าร่วมกิจกรรมในตำแหน่ง หัวหน้าหมู่เรียน รองประธาน รับผิดชอบ ประธานนักศึกษาภาคพิเศษ ร้อยละ 1.87 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่เคยออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนนักศึกษา ในระดับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เนื่องจากอยู่ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 41.25 รองลงมา คือ เคยออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนนักศึกษาในระดับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 43.16 และไม่เคยออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนนักศึกษาในระดับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 15.59 ตามลำดับ และไม่เคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานผู้แทนนักศึกษา ร้อยละ 76.21 รองลงมาคือเคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานผู้แทนนักศึกษา ร้อยละ 23.79 ส่วนใหญ่ติดตามการดำเนินงานผู้แทนนักศึกษา ร้อยละ 51.98 รองลงมาคือไม่ติดตามการดำเนินงานผู้แทนนักศึกษา ร้อยละ 48.02

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยได้ยินคำว่า “ธรรมาภิบาล” คิดเป็นร้อยละ 67.49 รองลงมาคือไม่เคยได้ยินคำว่า “ธรรมาภิบาล” คิดเป็นร้อยละ 32.51 ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “หลักธรรมาภิบาล” จาก Facebook คิดเป็นร้อยละ 25.06 รองลงมาคือได้รับข้อมูลจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 24.42 ได้รับข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 23.50 ได้รับข้อมูลจากวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 11.30 ได้รับข้อมูลจาก Youtube คิดเป็นร้อยละ 7.99 ได้รับข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 4.29 และได้รับข้อมูลจาก Twitter คิดเป็นร้อยละ 3.44 ตามลำดับ

2. ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมาภิบาล หรือระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี อยู่ในระดับมากในทุกๆ ประเด็น เมื่อเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ดังนี้

2.1 ความเข้าใจว่าหลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.92)

2.2 ความเข้าใจว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์ศิลปะและบริการที่มีคุณภาพแข่งขันได้ในเวทีโลก และมีการรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.88)

2.3 ความเข้าใจว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยันอดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย (ค่าเฉลี่ย 3.86)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารจัดการบ้านเมือง และสังคมที่ดีของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

1. อยากให้สนใจที่หลักพื้นฐานทั้ง 6 ประการ เพราะปัจจุบันอำนาจของเงินทำให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบนั้นหลงผิด ถึงจะเป็นแค่ส่วนน้อยแต่ก็แสดงให้เห็นถึงความเลวร้ายในสังคมได้ เพราะโดยส่วนมากที่พบเห็นคือความไม่โปร่งใสและใช้อำนาจในทางที่ผิด อยากให้สนใจที่คนพวกนี้ถึงจะเป็นแค่ส่วนหนึ่งแต่ก็อยากให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ด้วย

2. การปกครองและการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ต้องเกิดจากการความร่วมมือของทุกฝ่าย และมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคมและเกิดความสามัคคีในสังคม

3. รัฐบาลควรมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ ไม่น้อโกงปฏิบัติให้ถูกหลักจริยธรรม มีความโปร่งใสเป็นพิเศษในเรื่องของระบบการบริหารบ้านเมือง สามารถตรวจสอบได้ทุกกิจกรรมที่ทำ และมีการจัดระบบบ้านเมืองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4. ทุกคนควรจะปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลให้เคร่งครัดกว่านี้และมีบทลงโทษในทางที่ทำผิดให้จริงจังมากขึ้น ควรฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วย ควรมีความรักซึ่งกันและกัน ไม่เอาเปรียบกัน ไม่แบ่งแยกชนเผ่า ควรมีความร่วมมือและมีความสำนึกในหน้าที่ตนเองมากขึ้น

5. ถ้าสังคมไทยนี้ไม่มีการทุจริตจะเป็นสังคมที่น่าอยู่ เช่น ในการลงคะแนนเลือกตั้งต่างๆ ไม่ควรให้เกิดการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

6. นักการเมืองในยุคปัจจุบันถึงแม้จะเลิกคดโกงไม่ได้แต่ควรมีความโปร่งใสให้มากกว่านี้เพื่อประเทศชาติจะได้พัฒนา และประชาชนจะได้ไว้วางใจในการบริหารประเทศมากขึ้น

7. กฎหมายควรมีเพื่อประชาชนและคุ้มครองประชาชน แต่บางครั้งประชาชนทั่วไปไม่รู้กฎหมายและบางครั้งกฎหมายก็ใช้กับคนจนไม่ได้

8. หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่ถูกต้องและการทำตามหลักได้เป็นสิ่งที่ดีต่ออะไรคือหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ หลักการควรใช้กับข้าราชการและนักการเมืองเพราะประเทศไทยมีแต่ปัญหาคอร์รัปชัน ทางรัฐบาลควรมีแนวทางปฏิบัติมากกว่าหลักการ

9. สังคมน่าอยู่ เกิดจากการที่มีผู้นำและผู้ตามที่ดีและอยู่ในหลักธรรมาภิบาล ความยุติธรรมและศีลธรรมอันดีงาม

10. ถ้าประชาชนมีวินัย แม้ไม่ได้ทราบถึงหลักธรรมาภิบาลสังคมก็จะดีขึ้น

2. ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศสถานักศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสถานักศึกษา

ระบบสารสนเทศสถานักศึกษานี้ได้จัดทำขึ้น เพื่อสนับสนุนให้องค์การนักศึกษามีความเป็น “ธรรมาภิบาล” กล่าวคือ มีความโปร่งใส สามารถติดตาม ตรวจสอบ และสามารถเผยแพร่ข้อมูล ในการทำงานในโครงการต่างๆ การได้รับ-ใช้จ่าย งบประมาณขององค์กร รวมถึงรายงานการประชุมขององค์กร ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนั้นจะถูกบันทึกเข้าสู่ระบบพร้อมทั้งเผยแพร่ทางเว็บไซต์ เพื่อเป็นการรายงานข้อมูลต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นไปตามหลักของ “ธรรมาภิบาล” ดังนี้

ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา (www.stunion.cmru.ac.th) เป็นสื่อเครือข่ายสังคมเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ ของสถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษ เพื่อให้นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และบุคคลทั่วไป ได้เยี่ยมชมผลการดำเนินงานของสถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษได้ สนับสนุนการใช้งานผ่านทาง Mobile ทำให้ทำงานได้รวดเร็วขึ้นโดยไม่ต้องเปิดคอมพิวเตอร์ เช่น การดำเนินงานด้านงบประมาณ สามารถบันทึก รายการรับ-รายการใช้จ่ายงบประมาณของสถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษ ช่วยให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเกิดความเข้าใจในการใช้จ่ายงบประมาณของสถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษ ทำให้มีความโปร่งใสในการดำเนินงานด้านงบประมาณ และยังเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ด้วย ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาจึงเป็นระบบที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมือง ตามหลักธรรมาภิบาลหรือระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของสถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนั่นเอง

ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศสถานักศึกษา ด้านการแสดงโครงสร้างของการทำงานของระบบสารสนเทศสถานักศึกษา ลักษณะรูปแบบการแสดงผลภาษาไทยมีขนาดและรูปแบบของตัวอักษร อ่านได้ง่ายและสวยงาม ความสะดวกในการเข้าถึงเว็บไซต์จากอุปกรณ์ เช่น มือถือ แทปเล็ต หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ การให้ความรู้กับผู้ใช้เยี่ยมชมเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล การแสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้แทนนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นสถานักศึกษา และการแสดงข้อมูลรายงานการประชุมในวาระต่างๆ ของสถานักศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ 4.67-5.00

การแสดงข้อมูลการติดต่อกลับมายังผู้ดูแลรับผิดชอบระบบสารสนเทศ ลักษณะแบบสอบถามความพึงพอใจออนไลน์ที่มีอยู่ในระบบสารสนเทศสถานักศึกษา การจัดวางรูปแบบในเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและการใช้งาน การแสดงข้อมูลโครงการต่างๆ ของสถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษาของแต่ละคณะและวิทยาเขต ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจากกอง . การแสดงข้อมูลงบประมาณค่าใช้จ่าย แหล่งที่มาของงบประมาณ งบประมาณคงเหลือ ตามโครงการที่สถานักศึกษา องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษาของแต่ละคณะและวิทยาเขต ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจากกอง การแสดงข่าวประชาสัมพันธ์จากผู้แทนนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษา และผู้ที่สนใจ การแสดงข้อมูลวันที่มีการจัดกิจกรรมต่างๆ จากผู้แทนนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไปได้รับทราบกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น การแสดงข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับตามประกาศต่างๆ ของกองพัฒนานักศึกษา และการแสดงภาพถ่ายกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้แทนนักศึกษาได้จัดขึ้นตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

จากกองพัฒนานักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ 3.67-4.33

ด้านความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาจากแบบสอบถามออนไลน์ มีจำนวน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 471 ราย ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายร้อยละ 24.20 หญิง ร้อยละ 75.80 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร ร้อยละ 0.42 อาจารย์ ร้อยละ 1.06 นักศึกษา ร้อยละ 97.24 เจ้าหน้าที่/บุคลากร ร้อยละ 1.27 พบว่า ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจในการใช้ บริการ ด้านความสวยงาม ความทันสมัย น่าสนใจของหน้าโฮมเพจ และการจัดรูปแบบโครงสร้างใน เว็บไซต์ เมนูต่าง ๆ ง่ายต่อการใช้งาน ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ 4.02-4.31

สำหรับสี่สิ้นในการออกแบบเว็บไซต์ม ความเหมาะสม ความสวยงาม ความสบายตา ความ สะดวกในการเชื่อมโยงข้อมูลภายในเว็บไซต์ สีพื้นหลัง สีตัวอักษร ขนาดตัวอักษร และรูปแบบ ตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน ความรวดเร็วในการดาวน์โหลดหรือแสดงข้อมูล ภาพกับเนื้อหา มีความสอดคล้องกันและสามารถสื่อความหมายได้ ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ข้อมูลในเว็บไซต์ เป็นประโยชน์ และภาพรวมความพึงพอใจในการออกแบบเว็บไซต์ ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก มี ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ 3.83-4.11

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา ความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา จากแบบสอบถามออนไลน์ พบว่า ระบบสารสนเทศสถานศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และระบบได้ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการงบประมาณ การ ดำเนินโครงการต่าง ๆ ขององค์กร ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ 4.58-4.66

ด้านระบบได้ช่วยให้การบริหารจัดการองค์กร มีความเป็นธรรมาภิบาล ระบบสารสนเทศสภานักศึกษามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล การเข้าเยี่ยมชมระบบนี้ เพื่อดูผลการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ระบบสารสนเทศสถานศึกษาควรได้รับการเผยแพร่เพื่อให้มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้ใช้ และเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตาม หลักธรรมาภิบาล ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ 3.92-4.45

3. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

ระบบสารสนเทศสถานศึกษา ได้ถูกพัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้เพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่าย สังกัดสำหรับให้ผู้แทนนักศึกษาได้ใช้ในการดำเนินงานบริหาร เพื่อให้ผู้แทนนักศึกษาและกลุ่ม ประชาคม ซึ่งได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และประชาชนทั่วไป ได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมือง ตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้งานวิจัยนี้มีความประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของ สภานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่เป็นต้นแบบ ในการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม เมืองตามหลักธรรมาภิบาล โดยรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม เมืองตามหลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

1. กลุ่มบุคลากรกองพัฒนานักศึกษา : สนับสนุน ขับเคลื่อน ให้เกิดการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาในการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษา

1. ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา
2. ผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษา
3. นักวิชาการศึกษาประจำกองพัฒนานักศึกษา
4. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ประจำกองพัฒนานักศึกษา

2. กลุ่มผู้แทนนักศึกษา : ใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

1. สภานักศึกษา
2. องค์การนักศึกษา
3. สโมสรนักศึกษาของแต่ละคณะ

3. กลุ่มประชาคม: ผู้รับทราบข้อมูล ตูผลการทำงานของผู้แทนนักศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

1. นักศึกษาในมหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ในมหาวิทยาลัย
3. บุคลากรในมหาวิทยาลัย
4. ประชาชนผู้สนใจทั่วไป

4. กลุ่มหน่วยงานสนับสนุน : พัฒนาระบบสารสนเทศสถานักศึกษา

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยต้นแบบการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา

1. ผู้พัฒนาระบบ
2. สำนักดิจิทัล

5. กลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ : ประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นต้นแบบในการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล องค์ประกอบทั้ง 5 ส่วน มีการทำงานประสานร่วมกัน ดังนี้

กลุ่มบุคลากรกองพัฒนานักศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา ผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษา นักวิชาการศึกษาประจำกองพัฒนานักศึกษา และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ประจำกองพัฒนานักศึกษา โดยผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา ต้องมีนโยบายให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของระบบสารสนเทศสถานศึกษา ที่จะให้ผู้แทนนักศึกษาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลผ่านการปฏิบัติจริง รวมทั้งผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษาจะต้องส่งเสริมและขับเคลื่อนให้ผู้แทนนักศึกษาใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา ซึ่งนักวิชาการศึกษาประจำกองพัฒนานักศึกษาจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยงในการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาให้กับผู้แทนนักศึกษา ส่วนนักวิชาการคอมพิวเตอร์ประจำกองพัฒนานักศึกษา จะทำหน้าที่ดูแลระบบสารสนเทศสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก

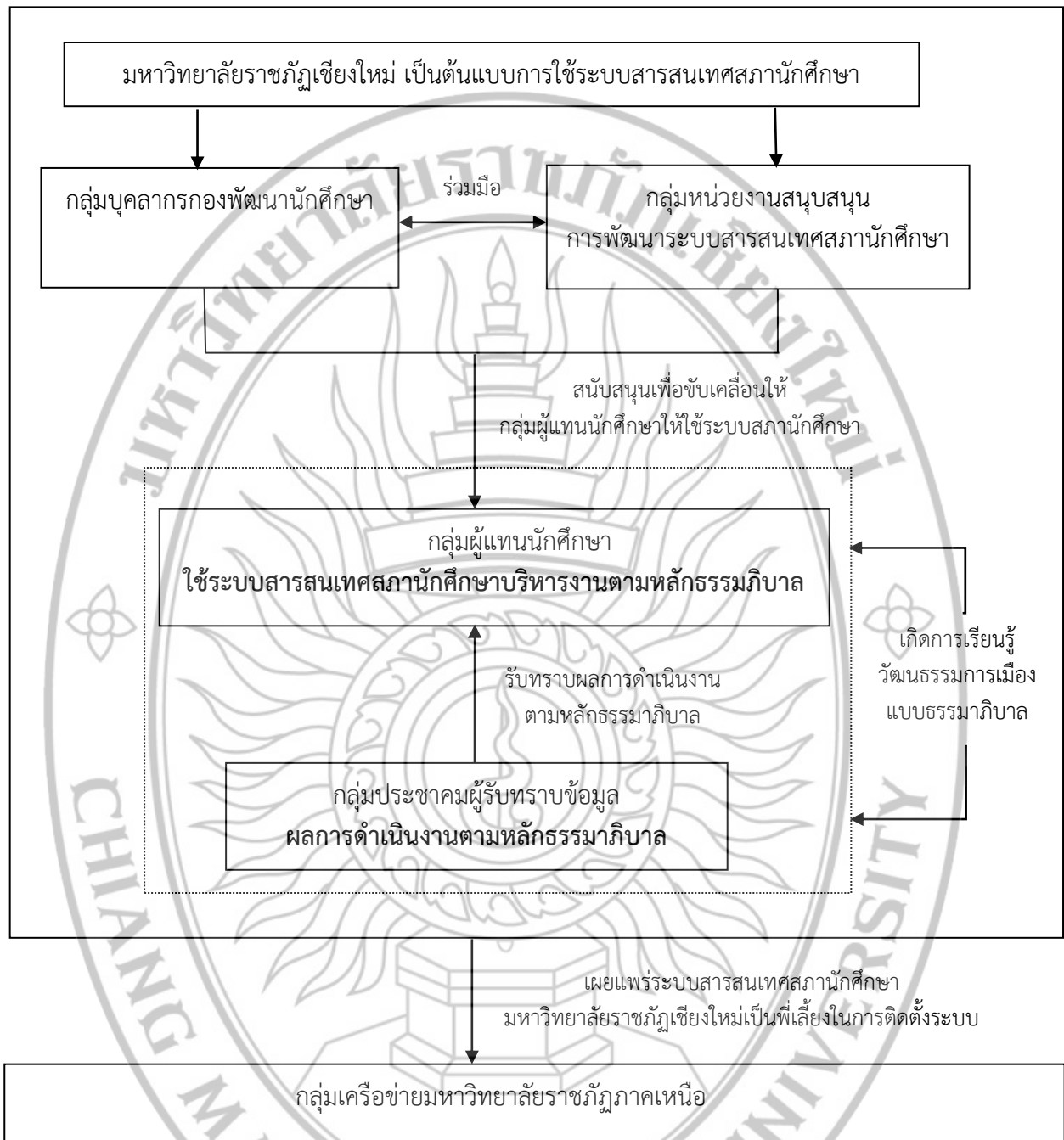
กลุ่มผู้แทนนักศึกษา ได้แก่ สถานศึกษา องค์กรนักศึกษา และสโมสรนักศึกษาของแต่ละคณะ จะเป็นกลุ่มที่ใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา เพื่อนำเสนอข้อมูลในการดำเนินงานของการบริหาร เช่น งบประมาณ รายงานการประชุม ภาพกิจกรรมต่างๆ ทำเนียบผู้แทนนักศึกษา และอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้กลุ่มผู้แทนนักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมกระบวนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล

กลุ่มประชาคมผู้รับทราบข้อมูล ได้แก่ นักศึกษาในมหาวิทยาลัย อาจารย์ในมหาวิทยาลัย บุคลากรในมหาวิทยาลัย และประชาชนผู้สนใจทั่วไป เป็นกลุ่มที่ดูผลการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลผ่านระบบสารสนเทศสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้กลุ่มนี้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล จากสถานการณ์การเรียนรู้ร่วมกันภายในกิจกรรมการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

กลุ่มหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้พัฒนาระบบ และสำนักดิจิทัล ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยต้นแบบการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา สนับสนุนผู้พัฒนาระบบสารสนเทศสถานศึกษา และสำนักดิจิทัลที่ดูแลพื้นที่ในการติดตั้งระบบและจัดเก็บข้อมูล

กลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ได้แก่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้เผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยดังกล่าว พร้อมด้วยคู่มือการติดตั้งระบบ และคู่มือการใช้ระบบสำหรับผู้ดูแลระบบและผู้ใช้ โดยมหาวิทยาลัยอื่นๆ สามารถปรับเพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยของตนเองได้

ภาพที่ 5.1 รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม การเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

สรุป รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา จะทำหน้าที่ขับเคลื่อนและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบธรรมาภิบาลให้กับกลุ่มผู้แทนนักศึกษา จึงควรมีนโยบายให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของระบบสารสนเทศสถานักศึกษา ผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษาจะต้องส่งเสริมและขับเคลื่อนให้ผู้แทนนักศึกษาใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษา นักวิชาการศึกษาประจำกองพัฒนานักศึกษาจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยงในการใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้กับผู้แทนนักศึกษา ส่วนนักวิชาการคอมพิวเตอร์ประจำกองพัฒนานักศึกษา จะทำหน้าที่ดูแลระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก เพื่อนำเสนอข้อมูลในการดำเนินงานของการบริหารของกลุ่มผู้แทนนักศึกษาและกลุ่มประชาคมผู้รับทราบข้อมูล ซึ่งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมกระบวนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล จากสถานการณ์การเรียนรู้ร่วมกันภายในกิจกรรมการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สนับสนุนผู้พัฒนาระบบสารสนเทศสถานักศึกษา และสำนักดิจิทัลที่ดูแลพื้นที่ในการติดตั้งระบบและจัดเก็บข้อมูล โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้เผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พร้อมด้วยคู่มือการติดตั้งระบบ และคู่มือการใช้ระบบสำหรับผู้ดูแลระบบและผู้ใช้ โดยมหาวิทยาลัยนั้นๆ สามารถปรับเพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยของตนเอง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่อยู่ในช่วงอายุ 18-23 ปี ส่วนใหญ่เคยได้ยินคำว่า “ธรรมาภิบาล” เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “หลักธรรมาภิบาล” จากสื่อต่างๆ ได้แก่ Facebook มากที่สุด รองลงไปได้แก่ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ วิทยุ Youtube แหล่งอื่นๆ และ Twitter ตามลำดับ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล และทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีการเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างเครือข่ายในการตอบสนอง ความต้องการทางสังคมที่มุ่งเน้นในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ ถือได้ว่าเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ยุคเทคโนโลยี (เครือข่ายสังคมออนไลน์, 2013) ทั้งนี้ประเด็นเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่อง “หลักธรรมาภิบาล” หรือระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นั้น อยู่ในระดับมากในทุกๆ ประเด็น เช่น หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง ความเข้าใจว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการณรงศ์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพแข่งขันได้ในเวทีโลก และมีการรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และหลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน

เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้หลักธรรมาภิบาลจากสื่อออนไลน์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศริน แสงจันทร์เรือง (2554) ที่พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ (กรณีศึกษา: การใช้ Facebook.com ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Facebook.com) มีแนวโน้มจะส่งผลต่อการยอมรับทางสังคมและการผสมผสานทางวัฒนธรรมในสัดส่วนที่เท่าๆ กัน และจะมีผลต่อการเรียนรู้ทางสังคมในทุกๆ ด้าน แสดงให้เห็นว่าการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่เพียงแต่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ทางสังคมของนักศึกษาโดยตรงเท่านั้น แต่ยังสามารถช่วยให้นักศึกษาได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม และช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งการยอมรับทางสังคมและการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมนั้น ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการปรับปรุงผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ทางสังคม แต่การส่งผลจะมากหรือน้อยก็ยังขึ้นอยู่กับลักษณะบริบทของกลุ่มประชากรที่ทำการสำรวจเป็นลักษณะประชากรศาสตร์วัฒนธรรม นอกจากนี้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในกรณีการใช้ “หลักธรรมาภิบาล” ในการบริหารจัดการบ้านเมืองว่า อยากให้สนใจที่หลักพื้นฐานทั้ง 6 ประการ ให้มากขึ้นเนื่องจากปัจจุบันผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ไม่มีความโปร่งใสและใช้อำนาจในทางที่ผิด การปกครองและการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีนั้นต้องเกิดจากการความร่วมมือของทุกฝ่าย และมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคมและเกิดความสามัคคีในสังคม รัฐบาลควรมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ทุกกิจกรรมที่ทำ มีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิดให้จริงจังมากขึ้น และสังคมน่าอยู่ เกิดจากการที่มีผู้นำและผู้ตามที่ดีและอยู่ในหลักธรรมาภิบาล ความยุติธรรม และศีลธรรมอันดีงาม เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาาระบบสารสนเทศสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อเครือข่ายสังคมของสถานศึกษา (www.stunion.cmru.ac.th) เพื่อเป็นระบบเพื่อสนับสนุนให้องค์การนักศึกษามีความเป็น “ธรรมาภิบาล” กล่าวคือ มีความโปร่งใส สามารถติดตาม ตรวจสอบ และสามารถเผยแพร่ข้อมูล ในการดำเนินงานในโครงการต่างๆ การได้รับ-ใช้จ่าย งบประมาณขององค์กร รวมถึงรายงานการประชุมขององค์กร ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้นั้นจะถูกบันทึกเข้าสู่ระบบพร้อมทั้งเผยแพร่ทางเว็บไซต์ เพื่อเป็นการรายงานข้อมูลต่อสาธารณชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามหลักของ “ธรรมาภิบาล” โดยผู้ใช้ระบบได้มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาในการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาว่า ระบบสารสนเทศสถานศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และระบบได้ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการงบประมาณ การดำเนินโครงการต่าง ๆ ขององค์กร อยู่ในระดับ มากที่สุด และรองลงมา ได้แก่ ด้านระบบได้ช่วยให้การบริหารจัดการองค์กร มีความเป็นธรรมาภิบาล ระบบสารสนเทศสถานศึกษามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล การเข้าเยี่ยมชมระบบนี้ เพื่อดูผลการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ระบบสารสนเทศสถานศึกษาควรได้รับการเผยแพร่เพื่อให้นักศึกษาอื่น ๆ ได้ใช้ และเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับ ฌานีท์ สันตะพันธุ์ (2549) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม (The participant political culture) เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองเป็นอย่างดี เห็นคุณค่าและความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อควบคุม กำกับ และตรวจสอบให้ผู้ปกครองใช้

อำนาจปกครองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนรวมจะพบเห็นได้ในชนชั้นกลางส่วนใหญ่ของประเทศอุตสาหกรรมหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed Country)

3. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล คือ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยที่ดูแลงานกองพัฒนานักศึกษา ควรมีนโยบาย ให้ความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของระบบสารสนเทศสถานศึกษา รวมทั้งผู้บริหารกองพัฒนานักศึกษาจะต้องส่งเสริมและขับเคลื่อนให้ผู้แทนนักศึกษาใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาตลอดจนฝ่ายต่างๆ ของมหาวิทยาลัยช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านเทคนิคต่างๆ เพื่อนำเสนอข้อมูลในการดำเนินงานของการบริหารของกลุ่มผู้แทนนักศึกษาและกลุ่มประชาคมผู้รับทราบข้อมูล ซึ่งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมกระบวนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล จากสถานการณ์การเรียนรู้ร่วมกันภายในกิจกรรมการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับ สุธรรม สงศิริ (2558) ที่กล่าวว่า "ผู้บริหารควรแจ้งให้ประชาชนได้ทราบในการประกาศสาธารณะ (Public Statement) ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตน โดยระบุให้ทราบถึงการปฏิบัติงานที่พอเหมาะกับขนาดและความซับซ้อน (Complexity) ขององค์กร "ส่งเสริมค่านิยม (Values) ขององค์กร และแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของธรรมาภิบาลโดยการปฏิบัติหรือพฤติกรรม (Behaviors) (moral integrity and etiquette in the responsiveness to the diverse public) ตลอดจนต้องมีการสื่อสารที่ดี การตัดสินใจอย่างโปร่งใส และมีการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม (Providing information to flow two-ways) "ต้องมีระบบตรวจสอบการทำงานทุกอย่าง เพื่อให้แน่ใจว่าทุกอย่างดำเนินไปตามแผนการทำงาน มีการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานบัญชีการเงินรวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่ผลิตโดยองค์กร" "ผู้บริหารจัดการจะต้องมีความรับผิดชอบในผลงาน โดยการประเมินผลงานเป็นระยะๆ ทั้งนี้รวมทั้งการประเมินความต้องการในการฝึกอบรม หรือการพัฒนาทักษะที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่" และเป็นไปตามทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ ศรีพัชรา ลิทธิจักร (2551) ที่กล่าวว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) หลักความรับผิดชอบ 2) หลักนิติธรรมและความเสมอภาค 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความคุ้มค่า 5) หลักความมั่นคง 6) หลักความมีส่วนร่วม 7) หลักคุณธรรม และ 8) หลักการใช้อำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล นี้ มีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นต้นแบบในการใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษา และได้เผยแพร่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ พร้อมด้วยคู่มือการติดตั้งระบบ และคู่มือการใช้ระบบสำหรับผู้ดูแลระบบและผู้ใช้ โดยมหาวิทยาลัยนั้นๆ สามารถปรับเพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยของตนเองได้ แต่ระบบสารสนเทศสถานศึกษาที่เผยแพร่ไปยังกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้รับความการติดตั้งให้กับนักศึกษาใช้ในบางมหาวิทยาลัยเท่านั้น ทั้งนี้ กองพัฒนานักศึกษา

ของมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้ทำการติดตั้งระบบ อาจเนื่องมาจากภาระงานด้านอื่นๆ มีเป็นจำนวนมาก หรือมหาวิทยาลัยยังขาดแคลนบุคลากรและทรัพยากรที่จะดำเนินการติดตั้งระบบ ซึ่งจากการที่มีบางมหาวิทยาลัยติดตั้งระบบสารสนเทศสถานักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ผลของการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ อัมฤตา สารฉิมวงศ์ (2552) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง พ.ศ. 2551 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความสนใจในการติดตามข่าวสาร สถานการณ์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง และสาเหตุที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความสนใจในการติดตามข่าวสารสถานการณ์ทางการเมืองเพียงในระดับปานกลาง สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจาก นักศึกษาขาดการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ขาดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และขาดการยอมรับจากสังคมในลักษณะของการถูกมองว่าเป็นนักศึกษา ผู้วิจัย จึงเห็นว่า ผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมผ่านการปฏิบัติจากการดำเนินงานของผู้แทนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกทางความคิด หรือมีกิจกรรมให้แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสถาบันการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเป็นผู้มีสำนึกของพลเมืองดี ให้ความสำคัญในเรื่องของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลเมื่อเขาสำเร็จการศึกษา เพื่อออกไปเป็นประชาชนหรือพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

รูปแบบการเสริมสร้างการใช้สื่อของสถานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลสำหรับนักศึกษาหรือนักเรียนในสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาระบบสารสนเทศสถานักศึกษาให้มีระบบการสืบค้นต่างๆ เพื่อความสะดวกในการทำงานของผู้ใช้
2. ควรศึกษาวิจัยนโยบายการสนับสนุน ส่งเสริม และการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม เกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมาภิบาลให้กับนักศึกษาของผู้บริหารสถาบันการศึกษา